

Lai arī par vilku pastrādātajiem nedarbiem dzirdēts, tomēr kopumā vēsturiskajā Cēsu rajonā nevar runāt par populācijas ievērojamu pieaugumu. Tiesa, nometīt vilku bezsniega ziemā ir vairāk veiksmes, ne mērķtiecīgu medību rezultāts.

Sniega trūkums apgrūtina arī vilku medības

■PELĒKAIS VILKS (*Canis lupus*).

dzīvnieku statistikas rādītājiem patlaban nevar teikt, ka vilku reģionā būtu vairāk. Taču visi atzīst – nošaut vilku pašreizējās laika apstākļos ir nesalīdzināmi grūtāk.

VMD Centrālvidzemes virsmežniecības inženieris medību jautājumos Andrejs Strods informē, ka līdz 20.janvārim visā virsmežniecības teritorijā nometīti 28 vilki. No tiem viens bijis Kaives pusē un viens Nītaures pagastā. “Pērn vilki bija aktīvāki, šogad pagaidām tie jūtami mazāk,” novērojums dalās VMD inženieris.

Savukārt Ziemeļvidzemes virsmežniecības teritorijā šajā sezonā ir reģistrēti gandrīz uz pusi mazāks nometīto vilku skaits nekā kaimiņos – 15. Tas ir arī teju uz pusi mazāk nekā pēdējos pāris gados visā medību sezonā, jo gan 2018./2019.gada, gan 2017./2018. gada sezonā katrā tika nometīti pa 27 vilkiem. Virsmežniecības inženieris medību jautājumos Jānis Ročāns atzīst, ka bezsniega apstākļos vilkus mērķtiecīgi medīt praktiski nav iespējams. Līdz ar to nometīti plēsēji lielākoties ir veiksmē. Savā ziņā arī pelēciem savādā ziema nav pateicīgākie ap-

stākļi. “Arī vilkiem tagad nav tik viegli tikt pie barības, jo visi dzīvnieki ir samērā spirti un kustīgi,” teic J.Ročāns. Runājot par mājlopiem nodarītajiem postījumiem, viņš apliecina, ka šis gads šķiet mierīgāks un vismaz pagaidām no saimniecībām, kurās iepriekš visai regulāri ciemojušies plēsēji, nav ziņu.

Dažas situācijas vedina domāt par izmaiņām ja ne vilku daudzumā, tad vismaz uzvedībā. VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecības Valmieras mežniecības vecākais mežzinis Jānis Renga vērš uzmanību uz vairākiem novērojumiem. “Par to, vai šoziem vilku būtu vairāk vai mazāk, ir ļoti grūti spriest, tomēr mednieki nometī plēsējus arī šajā laikā,” stāsta J.Renga, atgādinot par nepiemērotajiem ap-

stākļiem pēdu saskatīšanai un kopumā. Viņš arī atzīst, ka vilki patlaban tiek nometīti neplānoti mežacūku vai staltbriežu dzinējmedībās, kā arī tas neparedzēti gado ties individuālajās gaides medībās. Daļa mednieku arī ievērojuši, ka šoziem ir ievērojami mazāk alņu teļu – gan iepriekš pārāk bieži nav redzēti blakus mātēm, gan tagad ziemā nometīto teļu esot mazāk. Tas vedina domāt, ka, iespējams, plēsēji vasarā paņēmuši savu daļu. Pavisam savāds gadījums nesen bijis uz Rīgas šosejas ceļā no Cēsīm uz Valmieru – ar mašīnu notriekts vilks. Tiesa, pēcāk atklājušās trakumsērgas pazīmes, bet arī tas pilnībā neizskaidro plēsēja tuvošanos ceļam. □

Vilki manīti gan Stalbes pusē Pārgaujas novadā, gan arī šādas ziņas nākušas no Amatas novada. Zaubes pagasta mednieku un makšķernieku klubā “Pērkonis” apstiprina, ka plēsēji nūdien jau redzēti vairākkārt un bijuši arī postījumi kādā saimniecībā – nokostas vairākas aitas. Kluba valdes priekšsēdētājs Kaspars Bokta

stāsta, ka sadarbībā ar saimniecības īpašniekiem tiek darīts viss turpmāko iespējamo postījumu novēršanai vai vismaz ierobežošanai. Par postījumiem tiek arī informētas valsts un pašvaldības iestādes: Valsts meža dienests (VMD), Valsts policija, kā arī Amatas novada dome.

“Druvas” uzrunāti VMD speciālisti norāda – pēc nometīto

mežacūku un staltbriežu medību sezonā, jo gan 2018./2019.gada, gan 2017./2018. gada sezonā katrā tika nometīti pa 27 vilkiem. Virsmežniecības inženieris medību jautājumos Jānis Ročāns atzīst, ka bezsniega apstākļos vilkus mērķtiecīgi medīt praktiski nav iespējams. Līdz ar to nometīti plēsēji lielākoties ir veiksmē. Savā ziņā arī pelēciem savādā ziema nav pateicīgākie ap-

Medijamo dzīvnieku noteiktas populācijas apjoms

Dzīvnieks	Medību sezona				
	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
Lūši	1 633	1 675	1 674	1 655	1 578
Vilki	1 126	1 156	1 187	1 278	1 354
Mežacūkas	55 354	49 000	32 000	23 000	20 000
Staltbrieži	52 461	53 000	54 000	57 000	59 000
Alņi	21 081	21 000	22 000	23 000	23 000

Avots VMD

Vēsturiskajā Cēsu rajonā un apkaimē reģistrētie lielo plēsēju uzbrukumi

Novads	Plēsējs	Uzbrukumu skaits	Nokostas aitas	Savinotas aitas
Amatas	Vilks / nezināms	3	6	8
Priekulu	Vilks / lūsis	1	1	1
Vecpiebalgas	Vilks	2	8	1
Burtnieku	Vilks	2	28	39
Madonas	Vilks	6	45	37
Smiltenes	Vilks	1	1	-

Avots: VMD

Mežacūkas atgriežas, mēris nepazūd

Mežacūkas mazpamazām atgriežas Vidzemes mežos. Par to liecina vairāku Valsts meža dienesta (VMD) speciālistu novērojumi.

“Mežacūkas tiešām atgriežas, un medību kolektīvi ņem medību virslimitus,” teic VMD Centrālvidzemes virsmežniecības inženieris medību jautājumos Andrejs Strods. Viņš pārliecināts, ka kopumā virsmežniecībā šosezon nometīto mežacūku skaits būs noteikti lielāks nekā pērn, kad daudzviet medniekiem atļautos apjomus neizdevās pilnībā izmantot. Pieaugoša aktivitāte attiecībā uz mežacūkām manāma gan Cēsu, gan Taurenē pusē. Taču A.Strods vērš uzmanību – mēris nav pazudis arī Vidzemē.

Arī Ziemeļvidzemes virsmežniecības inženieris medību jautājumos Jānis Ročāns piekrīt novērojumam – mežacūku populācija atkal pamazām palielinās. “Vieni priecājas, citi bēdājas,” novēroto komentē J.Ročāns, šis ziņas pārmežu iepriecinātajiem veltot atgādinājumu – tas mēris jau tepat vien ir. Pagaidām gan slimības izplatība nav strauja un nav arī konstatēts masveidīgs infekcijas

uzliesmojums. Tomēr – vēl tikai pirms aptuveni nedēļas Āfrikas cūku mēra infekcija atrasta arī kādai sabrauktai mežacūkai Smiltenes pusē. Tādēļ virsmežniecības inženieris mudina medniekus un pārējos iedzīvotājus, kam gadījusies jebkāda saskare ar mežacūkām, nepiemirst par joprojām aktuālajiem biodrošības pasākumiem, tostarp automašīnas virsbūves un riepu maz-

gāšanu, apģērba un apavu dezinfekciju.

VMD šī paša reģiona Valmieras mežniecības vecākais mežzinis Jānis Renga stāsta, ka mežacūkas nu jau redzamas palielos bariņos un varot arī vairāk redzēt nedaudz papostītas vietas tīrumos. “Salīdzinājumā ar pagājušo gadu viņu noteikti ir vairāk,” spriež J.Renga. □

UZZIŅAI

Pēc Pārtikas un veterinārā dienesta veiktajām pārbaudēm 2017.gadā kopumā tika konstatēta 1431 ar Āfrikas cūku mēri slima mežacūka, 2018.gadā – 905 gadījumi, pērn – 430. Lai gan skaitļi vedina domāt par sērgas izzušanu, jau šogad janvāra pirmajā pusē visā Latvijā konstatētas 30 slimas mežacūkas. Publiski pieejamā mēra uzliesmojumu statistika liecina, ka šogad nevienā vēsturiskā Cēsu rajona teritorijā esošajā novadā

nav reģistrēti cūku mēra gadījumi, bet pa vienam bijis tuvajos kaimiņos – Smiltenes novada Launkalnes pagastā un Madonas novada Bērzaunes pagastā.

Par konstatētajiem Āfrikas cūku mēra gadījumiem 2019. gadā MEŽACŪKĀM uz 2019. gada 31. decembri

- slimās mežacūkas 430
- ĀCM skartie novadi 70
- ĀCM skartie pagasti 181

Lūšu skaits rūk

Lai arī nedaudz, tomēr lūšu skaits pēdējos gados samazinās, liecina Valsts meža dienesta (VMD) mājaslapā publikotā meža dzīvnieku skaita dinamika.

Pēdējo reizi lūšu skaits Latvijā salīdzinājumā ar gadu iepriekš bija palielinājies 2015.gadā, kad bija uzskaitīts 1675 šo plēsēju. Vēl 2016.gadā populācijas apjoms saglabājās, taču jau 2017./2018.gada medību sezonā bija 1655 lūši, pagājušajā medību sezonā – 1578, un šogad novērots īpaši liels samazinājums, provizoriski tiek lēsts, ka populācijā ir tikai 1452 lūši.

Lūšu medīšanas limits vēl pirms pieciem gadiem sezonā bija 175 dzīvnieki, nākamajos četros gados tas saglabājās nemainīgs – 150. Tiesa, tikai 2014./2015.gadā pieļautais limits tika gandrīz izpildīts – no atļautajiem 175 tika pieteikti nometīti 172 lūši. Nākamajā sezonā sekoja straujš mednieku aktivitātes kritums, nometīja tikai 115 šīs sugas pārstāvjus. Taču pēc tam ar katru gadu medības kļuva intensīvākas vai veiksmīgākas, pērn jau atkal nometīto lūšu skaits tuvojās atļautajam. Šogad, ņemot vērā lūšu popu-

lācijas stāvokli un turpinot nodrošināt tai labvēlīgu aizsardzības statusu, VMD lēmis samazināt medīt pieļaujamo dzīvnieku skaitu, un 2020.gadā maksimālais nometīto lūšu skaits nedrīkst pārsniegt 100. Lūšu medības sākās 1.janvārī, medību sezona attiecībā uz šiem plēsējiem beigsies līdz ar limita sasniegšanu, bet ne vēlāk par 31.martu, turklāt dienests uzsvēris savas tiesības vēl sezonas laikā nometīšanas apjomu samazināt vai paziņot medību slodzes samazināšanas iespējas. VMD speciālisti aicina nometīt lūšus medībās ar dzinējiem bezsniega apstākļos, kā arī nometīt lūšus mātītes, ar kurām kopā ir iepriekšējā pavasarī dzimuši mazuļi.

Šajā sezonā turklāt arī noteikts aizliegums medīt lūšus vairākos pagastos Zemgales virsmežniecības un Rīgas reģionālās virsmežniecības uzraugamajās teritorijās, taču ne Vidzemē. □

Lappusi sagatavoja LĪGA SALNĪTE

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

MAF Mediju atbalsta fonds